

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2011. év szeptember hó 7. napján** tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt **I. r. vádlott és társai** ellen indított büntetőügyben az ügyész által bejelentett másodfellebbezést elbírálv a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 2010. év március hó 24. napján kelt 21.Bf.9425/2009/5. számú ítéletét II. r. és III. r. vádlott tekintetében **megváltoztatja**.

II. r. vádlottat a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt emelt vád alól **felmenti**.

A köznyugalom elleni bűncselekményét társtettesként elkövetett garázdaság büntettének [Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a./ pont] **minősíti**.

A szabadságvesztést 4 (négy) hónapra, a próbaidő tartamát 1 (egy) évre **enyhíti**.

III. r. vádlott bűnös társtettesként elkövetett garázdaság büntettében [Btk. 271. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a./ pont]. Ezért 1 (egy) évre **próbára bocsátja**.

III. r. vádlottat kötelezi, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget fizesse meg az államnak.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 9.800 (kilencezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget II. r. és III. r. vádlott **egyetemlegesen köteles megfizetni az államnak**.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság mint a fiatakorúak bírósága a 2009. május 20. napján kelt 13.Fk.30.854/2006/13. számú ítéletével II. r. vádlottat 1 rb. a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint büntetendő garázdaság büntette és 1 rb. a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és eszerint büntetendő

társtettesként elkövetett könnyű testi sértés vétsége miatt halmazati büntetésül 4 hónapi - 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre;
III. r. vádlottat a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő büntetőségként elkövetett garázdaság büntette miatt 1 (egy) évre próbára bocsátotta.

A bíróság II. r. és III. r. vádlottakat az ellenük a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt emelt vád alól felmentette;

A megállapított tényállás szerint a sértett, I. r. vádlott az Általános Iskola 8/b. osztályos tanulója volt a 2005/2006.-os tanévben. Az I. r. vádlott testvére ugyanennek az iskolának az 5/a. osztályába járt, és osztálytársa volt a sértettnek. A két kislány között 2005. december 8. napján tettelegesséig fajuló vita alakult ki; az I. r. vádlott testvére elpanaszolta a II. r. és a III. r. vádlottnak akik a szülei, hogy a sértett megpofozta.

A II. r. és a III. r. vádlottak elhatározták, hogy beszélni fognak az 5. osztály osztályfőnökével és az iskola igazgatójával, ezért másnap 2005. december 9-én bementek az iskolába. Velük ment a lányuk az I. r. vádlott is.

Az iskolában a II. r. vádlott azonnal odalépett a sértetthez és a kezét ráemelve vonta felelősségre, hogy miért bántalmazta a kislányát. A III. r. vádlott azonban az élettársa mellé lépve megakadályozta, hogy megüsse a sértettet. A sértett flegmán visszabeszélt a vádlottaknak, a II. r. vádlott ekkor visszalépett, és a sértett nyaka alatt a ruházatánál fogva megragadta, megrángatta és megfenyegette, hogy mi lesz, ha a kislány bántalmazásával nem hagy fel. Ekkor ment oda az I. r. vádlott és egy alkalommal pofon ütötte a sértettet. A III. r. vádlott ekkor újból igyekezett elhúzni az élettársát és a nevelt lányát a sértett közeléből, de felhívta a sértett figyelmét, hogy ha nézeteltérése van, akkor az iskola előtt verekedjen meg az I. r. vádlottal. Eközben a III. r. vádlott a két másik vádlottal együtt folyamatosan szidalmazta és fenyegette a sértettet, aki ettől megijedt és sírni kezdett. A helyszínre ért az osztályfőnök, aki a sértett védelmére kelt és akkor a vádlottak elhagyták a helyszínt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a II. r. és a III. r. vádlottak terhére, anyagi jogszabálysértés miatt, a kiskorú veszélyeztetése büntetében történő bűnösségük megállapítása és a velük szemben kiszabott büntetés súlyosítása végett.

A Fővárosi Főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartva indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a II. r. és a III. r. vádlottak bűnösségét a kiskorú veszélyeztetésének büntetében állapítsa meg, és II. r. vádlott börtönbüntetésének tartamát és a próbaidőt súlyosítsa, a III. r. vádlottat felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélje.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 21.Bf.9425/2009/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A III. r. vádlottat az ellene társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271. § (2) bekezdésének a./ pontja) miatt emelt vád alól felmentette.

A II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntetében és a köznyugalom elleni cselekményét a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett garázdaság vétségének, a testi épség elleni bűncselekményét 1 rb. a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő könnyű testi sértés vétségének nevezte meg.

A II. r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 1 (egy) évre súlyosította.

Az elsőfokú bíróság ítélete az I. r. vádlott tekintetében 2009. május 20. napján jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a következők szerint egészítette ki:

„Amíg a portás felment, hogy szóljon a tanárnőnek, addig a vádlottak az aulában várakoztak és ott összetalálkoztak a sértettel" (elsőfokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdés harmadik mondata)."

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a II. r. vádlott terhére, a köznyugalom elleni bűncselekmény súlyosabb minősítéséért, a Btk. 271. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a./ pont szerinti garázdaság büntetéeért, és a III. r. vádlott esetében a bűnösségének a Btk. 271. § (1) és (2) bekezdésének a./ pontja szerinti garázdaság büntetében és a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző és eszerint minősülő és büntetendő kiskorú veszélyeztetésének büntetének megállapításáért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2010. május 26. napján kelt átiratában és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi másodfellebbezést részben tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a II. r. vádlottnak a garázdaság vétségeként értékelt cselekményét garázdaság büntetének minősítse, és a III. r. vádlottat bűnösnek mondja ki bűnsegédként elkövetett garázdaság büntetében és bocsássa próbára, egyebekben pedig a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság az ügyész másodfellebbezése alapján megvizsgálta a megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző másodfokú bírósági eljárást és felülbíráta abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú bíróság illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ezzel összefüggésben a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az ügyész másodfellebbezése joghatályos, mivel másodfokú bíróság a II. r. vádlott bűnösségét olyan bűncselekményben (kiskorú veszélyeztetésének büntette) is megállapította, ami alól őt az elsőfokú bíróság felmentette, és a III. r. vádlottnak a bűnösségét az elsőfokú bíróság megállapította a garázdaság büntetében, a másodfokú bíróság pedig e bűncselekmény miatt emelt vád alól őt felmentette.

A Be. 386. § (1) bekezdésének a./ és b./ pontjai értelmében így megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége.

A harmadfokú bíróság a határozatát a Be. 388. § (1) bekezdése értelmében arra a tényállásra alapította, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta.

Észlelte azonban a harmadfokú bíróság, hogy a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás is részben megalapozatlan a III. r. vádlottra vonatkozó részében, ezért azt az iratok tartalma alapján a Be. 388. § (2) bekezdésében írtak alapján alábbiakkal egészítette ki.:

A vádlottak mindhárman egymás szavába vágva kiabáltak, szidalmazták a sértettet. Elhangzott, hogy a sértettre és családjára rágyújtják a házat, hogy megölik a családját. a III. r. vádlott bár tettelesen nem bántotta a sértettet, viszont olyanokat mondott, hogy megöli a sértett apját, tudja, hogy hol lakik. Az is elhangzott részéről, hogy a sértett menjen ki a lányával és verekedjék le a dolgot. A sértett nagyon megijedt, sírni kezdett és gyorsan felfelé indult a lépcsőn a II. emeletre (a sértett bíróságok által elfogadott nyomozati vallomása - ir. 39. old.).

E kiegészítéssel a tényállás teljes egészében megalapozottá és a harmadfokú eljárásban a felülbírálatra alkalmassá vált.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában és képviselője a nyilvános ülésen a súlyosításra irányuló fellebbezéseket a II. r. és a III. r. vádlott esetében is fenntartotta.

Az ügyészi álláspont szerint a II. r. vádlott azzal a magatartásával valósította meg a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntettét, hogy a fiatakorú 14 és fél éves I. r. vádlott lányukat az élettársával a III. r. vádlottal magával vitte az iskolába egy olyan konfliktushelyzet rendezéséhez, amelyhez a fiatakorú vádlottnak semmi köze nem volt, ahol verbálisan és tettelesen is rátámadt a sértettre, és ezzel a fiatakorút is belesodorta bűncselekmény elkövetésébe, a gyermek erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette.

A Fővárosi Ítéltábla ezzel a jogi állásponttal nem értett egyet.

A Btk. 195. § (1) bekezdése szerint a kiskorú veszélyeztetését az követi el, aki a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles és e feladatából folyó kötelességét súlyosan megszegi, ezzel a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteti.

A törvény értelmezése szerint e bűncselekmény alanya csak az a személy lehet, akinek a kiskorú a nevelését, felügyeletét, gondozását kell ellátnia. Az adott esetben a I. r. vádlott egy 8 hónapos kisgyermek édesanyja volt. A gyermekét azonban a II. r. és a III. r. vádlottak nevelték a lakásukban, ahol az I. r. vádlott is lakik.

A törvényi elkövetési magatartás csak a „súlyos” kötelezettségszegés lehet, ami büntetőjogi következményekkel is járhat.

„Súlyos” a kirívó kötelezettségszegés, ami az általános társadalmi felfogás szerint is elvárható, minimális követelménynek sem felel meg, ami mindenkitől elvárható. Ehhez a kötelezettségszegéshez azonban okozatos következmény is társul, nevezetesen a gyermek testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetett volta, azaz konkrét veszély létrejötte szükséges. Ennek mint eredménynek egyértelműen megállapíthatónak kell lennie.

Ez a törvény által megkövetelt előfeltétel az adott ügyben a másodfokú bíróság által megállapított tényállás alapján a II. r. vádlott körében sem áll fenn. A tényállás ugyanis azt állapítja meg, hogy az I. r. vádlott „elkísérte” a szüleit, aki az iskola magántanulója volt, mert ő is igen haragudott a sértettre. A II. r. vádlott tehát semmilyen súlyos kötelezettségszegést nem tanúsított, amikor nem akadályozta meg, hogy a már önálló életvitelű 8 hónapos kisgyermeket nevelő lánya velük menjen az iskolába. A másodfokon kiegészített tényállás szerint szó sem volt ekkor még arról, hogy a sértettet megverik, a tettegességet ugyan a II. r. vádlott kezdeményezte, de számukra is váratlanul avatkozott közbe leányuk, akit a tettegesség folytatásában a III. r. vádlott nyomban megakadályozott.

A Btk. 195. § (1) bekezdésében meghatározott nevelési köteletség megszegése folyamatos magatartás melynek a törvény szerint kirívónak, „súlyosnak” kell lennie. Ez azt is jelenti, hogy a köteletség megszegésének okozatos összefüggésben kell állnia a gyermek testi, szellemi, vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetett voltával, mint eredménnyel, és ennek a tényállásból ki kell tűnnie.

Az adott ügyben szó sincs arról, hogy az I. r. vádlott esetében a szüleinek a kötelezettségszegése folytán bármilyen veszélyhelyzet kialakult volna. Saját önálló felróható magatartása miatt marasztalta őt jogerősen a bíróság.

Ezen túlmenően a kiskorú veszélyeztetésének a Btk. 195. § (2) bekezdésben írt tényálláseleme sem valósult meg, mely szerint a felnőtt korú személy a kiskorút bűncselekmény elkövetésére vagy züllött életmód folytatására bírja rá.

Az I. r. vádlott önként mindenféle rábírás nélkül önálló akarattal csatlakozott az irányadó tényállás szerint a szüleihez, a helyszínre véletlenül odatévedt a sértett „flegmán visszabeszélt” magatartása miatt lépett oda és ütötte egy alkalommal pofon. Sem a II. r., sem a III. r. vádlott így a Btk. 195. § (1) és (2) bekezdésében írt kiskorú veszélyeztetésének büntetettéért tényállási elemek „súlyosan”, „rábír” hiányában nem vonható büntetőjogi felelősségre.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az ügyészi indítványt e körben a II. r. vádlott bűnösségének megállapítására vonatkozóan alaptalannak találta, és a II. r. vádlottat az ellene a Btk. 195. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában, a Be. 331. § (1) bekezdése, illetve Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontja alapján felmentette.

Az ügyész a fellebbezésében a III. r. vádlott bűnösségének megállapítását is indítványozta a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő bűnsegédként csoportosan elkövetett garázdaság bűntettében, és ezzel összefüggésben II. r. vádlott tekintetében is e súlyosabb minősítés, a csoportosan elkövetett garázdaság bűntettének megállapítását kérte.

A harmadfokú bíróság az ügyészi másodfellebbezés e részével részben egyetértett.

Kétségtelen ugyanis, hogy az irányadó tényállásból kitűnően mindhárom vádlott, - a III. r. vádlott is - egymás szavába vágva, kiabáltak, durván szidalmazták a sértettet, sőt a III. r. vádlott azt is kiabálta, hogy megöli a sértett apját, tudja, hogy hol lakik, és kijelentette, hogy menjen ki a sértett a lányával és rendezzék le a dolgot. Ez a III. r. vádlott részéről olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartásra is felhívó magatartás volt, amely alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen, és társainak csupán a helyszínen folytatott tetteleges magatartásaitól határolódott el.

A III. r. vádlott nemcsak szándékerősítőként, passzív magatartásával pusztán jelenlétével vett részt a garázdaság bűntettében, hanem az I. r. a II. r. vádlottal akarategységben, a társaival azonos szándékkal tanúsított „kihívóan közösségellenességben” megnyilvánuló, a törvényi tényállásban meghatározott magatartást. Ezzel nem bűnsegédként, hanem a korábbi Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti társtettesként követte el a bűncselekményt. A társtettesek együtt valósítják meg a törvényi tényállást szándékegységben, s e közben szükségszerűen valamennyi elemet az egyes elkövetőknek nem kell kifejtetni, tevékenységük egymást kiegészítő is lehet. Ellenben valamennyi elkövető terhére ez akkor állapítható meg, ha az adott nem kifejtett tényállási elem megvalósításáról a másik elkövető is tudott. Jelen esetben a III. r. vádlott a garázdaság tényállásának egyik elemét a „kihívóan közösségellenességet” valósította meg, míg társai egyetértésével annak valamennyi elemét kimerítették. Ha a bűnsegéd tényállási elemet valósít meg tettessé válik, a bűnsegéd szerepe a tényállási elemek megvalósításához csak szándékos segítségnyújtásban nyilvánulhat meg. A III. r. vádlott szerepe nem csak járulékos volt, az I. r. vádlottat és a sértettet a veszekedés utcai folytatására is bírta.

A harmadfokú bíróság ezért a III. r. vádlott bűnösségét a Btk. 271. § (1) és (2) bekezdés a./ pontja szerinti társtettesként (Btk. 20. § (2) bekezdés) elkövetett garázdaság bűntettében megállapította, így a II. r. vádlott köznyugalom elleni bűncselekményének jogi minősítése is változott, ezért a harmadfokú bíróság a II. r. vádlottnak a köznyugalom ellen bűncselekményét szintén társtettesként elkövetett garázdaság bűntettének minősítette.

A büntetés kiszabása körében a II. r. vádlott tekintetében a harmadfokú bíróság további enyhítő körülményként értékelte, hogy a cselekmény elkövetése óta közel 6 év, jelentős időmúlás következett be, és értékelte azt is, hogy a bűnösségének köre

a kiskorú veszélyeztetésének büntett miatti felmentéssel jelentősen szűkült. Ezért a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság által kiszabott 1 évi 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetését 4 hónapra, a próbaidő tartamát pedig 1 évre enyhítette.

A III. r. vádlott esetében enyhítő körülményként vette figyelembe a jelentős időmúlást, azt, hogy 7 kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, hogy a testi sértés helyszínen történt további elkövetésétől az élettársát, valamint az I. r. vádlottat visszatartani igyekezett.

Mindezek alapján úgy látta, hogy a III. r. vádlottal szemben intézkedés alkalmazása is ezúttal még elégséges, ezért a Btk. 72. § (1) és (5) bekezdése alapján 1 évre próbára bocsátotta. A harmadfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy a III. r. vádlott östermelőként zöldségárusként állandó jövedelemmel rendelkezik, egy nagy család eltartásáról gondoskodik, és büntetlen előéletű. Így alaposan feltehető, hogy a büntetés célja az intézkedés alkalmazásával is elérhető.

A harmadfokú eljárás során a bíróság felülbírált a másodfokú bíróság ítéletének a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezését. A III. r. vádlott bűnösségének a garázdaság büntetében történt megállapítására került sor, ezért kötelezte a III. r. vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására a Be. 398. § (1) bekezdése alapján került sor.

Egyebekben a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397. § -a alapján hagyta helyben.

A harmadfokú eljárás során az ügyészi fellebbezés részben eredményre vezetett, ezért a felmerült bűnügyi költséget a II. r. és a III. r. vádlottak a Be. 398. § (3) bekezdés alapján egyetemlegesen viselik.

A további jogorvoslati jogosultság kizárása a Be. 386. § (1) bekezdésén alapul.

B u d a p e s t, 2011. év szeptember hó 7. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Miszlayné dr. Lányi Éva s.k.	Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 21.Bf.9425/2009/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 3.Bhar.172/2010/11. számú ítéletében írt változtatással a II. r. és a III. r. vádlottak tekintetében jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

B u d a p e s t, 2011. év szeptember hó 7. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelélül:
bírósági ügyintéző